

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Deres ref.:
Vår ref.: 20/33795-3
Saksbehandler: Thorstein Ouren
Dato: 03.11.2020

Høringsuttalelse - Forslag om å innføre krav om at kommuner og helseforetak skal avtale hvordan de sammen skal planlegge og utvikle tjenester. Frist 13.11.2020

Vi viser til brev av 25. august 2020 (deres ref. 20/3683) – høring om forslag om å innføre krav om at kommuner og helseforetak skal avtale hvordan de sammen skal planlegge og utvikle tjenester – endring i helse- og omsorgstjenesteloven (hol.) § 6-2 første ledd.

Helsedirektoratet støtter forslaget om at et slik krav lovfestes. Det kan være et viktig grep for å stimulere til at de lovpålagte samarbeidsavtalene blir mer aktive styringsinstrumenter. Tematisk er forslaget til nytt pkt. 13 overordnet de andre punktene i paragrafen og burde for lesbarhetens skyld komme som første punkt.

Øvrige merknader til hol. § 6-2 – behov for helhetlig gjennomgang

Evalueringer av samhandlingsreformen har avdekket at de lovpålagte samarbeidsavtalene i svært varierende grad er et aktivt samarbeidsvirkemiddel på systemnivå mellom nivåene. Evalueringen i regi av Forskningsrådets (EVASAM med sluttrapport publisert i 2016) pekte bl.a. på utfordringer ved at helseforetak og kommuner har svært ulik kompetanse, kultur, oppgaver, finansiering, organisering og struktur, som i for liten grad stimulerer til samhandling på tvers. Samhandlingsreformens mål med lovpålagte samarbeidsavtaler var bl.a. å etablere en bedre pasientflyt mellom tjenestenivåene. Evalueringen viser at målet i begrenset grad er nådd.

Helsedirektoratet mener på denne bakgrunnen at det er behov for en gjennomgang av hol. § 6-2 og foreslår at det igangsettes et nytt lovarbeid. Gjennom en helhetlig revisjon vil man kunne gi tydeligere føringer på områder som blant annet evalueringer av samhandlingsreformen har vist at er særlig utfordrende. Bestemmelsen bør adressere disse utfordringene på en slik måte at den reelt understøtter de viktige målene om mer likeverdig samarbeid ("fra parter til partnere") og bedre samhandling og pasientflyt. Helsedirektoratet mener det vil være viktig å legge mer vekt på føringer knyttet til prosess, i tillegg til beskrivelse av hva avtalene skal inneholde.

Gjennom en helhetlig gjennomgang av § 6-2 bør det bl.a. utredes nærmere hvordan lovverket kan tydeliggjøre et krav om at samarbeidet må være tuftet på reell likeverdighet, likevekt og likestilling mellom partene. Gjensidig kunnskap og forståelse i helseforetakene og kommuner om hverandres kompetanse og hverdag fremstår som mangelfull i dag. Videre bør

Helsedirektoratet

Avdeling kommunale helse- og omsorgstjenester
Thorstein Ouren

Postboks 220 Skøyen, 0213 OSLO • Besøksadresse: Vitaminveien 4, Oslo • Tlf.: (+47) 47 47 20 20
Org.nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helsedirektoratet.no

bestemmelsen også stimulere til samarbeid om nye måter å jobbe på, som imøtekommer bærekraftutfordringene og understøtter prinsippet om pasientens helsetjeneste. Dette kan for eksempel være utvikling av nye tjenestemodeller, samarbeid om utdanning og praksis for helsepersonell og samarbeid om innføring og bruk av utrednings-, behandlings- og mestringsteknologi.

Vennlig hilsen

Johan Georg Røstad Torgersen e.f.
direktør

Helga Katharina Haug
avdelingsdirektør

Dokumentet er godkjent elektronisk